

VNITŘNÍ ŘÁD PSYCHIATRICKÉ NEMOCNICE JIHLAVA

Vnitřní řád upravuje podmínky poskytování zdravotní péče v Psychiatrické nemocnici Jihlava a jeho ustanovení jsou závazná pro všechny pacienty přijaté do nemocnice.

Specifika hospitalizace na oddělení 8A upravují **Pravidla léčby pro oddělení léčby závislosti**.

Přijetí do nemocnice, souhlas s léčením

1. Pacient je přijímán do nemocnice převážně na základě svého souhlasu. Při příjmu svým podpisem na formulář „Souhlas s převzetím do ústavní péče“ a „Souhlas s poskytováním zdravotních služeb“ dává souhlas s hospitalizací a léčbou.
2. Přijetí a léčení bez souhlasu je možné pouze za podmínek stanovených zákonem, např. pokud lze uložit povinné léčení nebo ústavní vyšetření duševního stavu, dále pokud osoba jeví známky duševní choroby nebo intoxikace ohrožuje sebe či okolí. Přijetí pacienta bez jeho souhlasu je nemocnice povinna do 24 hodin ohlásit soudu, který rozhodne o oprávněnosti postupu nemocnice. Pokud trvají zákonné důvody léčení, není možné propuštění ani na revers (písemný nesouhlas s léčebným postupem).

Nakládání s osobními věcmi

3. Při přijetí k hospitalizaci na centrálním příjmu předloží pacient průkaz zdravotní pojišťovny, která hradí náklady spojené s léčbou. Průkaz pojišťovny bude uložen po dobu hospitalizace na oddělení v ambulanci.
4. Při přijetí na oddělení informuje pacient sestru o všech osobních věcech, se kterými přichází, aby bylo možno posoudit, které věci si může ponechat u sebe. Toto opatření je nutné s ohledem na bezpečnost pacienta i ostatních osob na oddělení. Při přijetí budou pacientovi odebrány a uloženy všechny nebezpečné předměty, kterými by se on nebo ostatní pacienti mohli zranit (nože, nůžky, žiletky, zbraně apod.) a chemické látky škodlivého či neznámého složení, alkohol, léky a některé další věci v závislosti na zdravotním stavu pacienta. Všechny tyto věci mu budou vráceny při propuštění z nemocnice, případně se souhlasem pacienta předány rodině nebo zlikvidovány. Pacient informuje sestru o osobních věcech také po návratu z propustky, nebo pokud mu nové osobní věci přinesou návštěvy.
5. Pokud tomu nebrání závažné hygienické důvody, může pacient používat vlastní ošacení, obuv a osobní prádlo. Praní prádla je vhodné zajistit ve spolupráci s osobou blízkou, případně s externí službou; praní prádla v ústavní prádelně je možné pouze za stanovených podmínek po domluvě s ošetřujícím personálem. Podrobné informace jsou k dispozici na oddělení. Části oblečení, které chce pacient uschovat, odevzdá ošetřujícímu personálu a ten zajistí jejich řádné uložení v šatně oddělení.
6. Nedoporučuje se brát si s sebou do nemocnice cenné věci. Pokud však bude mít pacient u sebe finanční prostředky, cennosti, osobní doklady a jiné důležité předměty, může je předat do úschovy. Místem určeným pro ukládání finančních prostředků a cenností s výjimkou věcí zanedbatelné hodnoty jsou pouze právně místa určená pro jejich úschovu na základě Směrnice o nakládání s penězi a cennostmi pacientů v PNJ, tj. hlavní pokladna PNJ, případně ambulance oddělení. Pacienti mají na oddělení

k dispozici uzamykatelné skříňky nebo noční stolky k ukládání osobních věcí, avšak nemocnice za věci v nich uložené nenese odpovědnost.

Pokud se pacient rozhodne k úschově finančních prostředků, obdrží příkazní smlouvu, která nakládání s nimi upravuje. Pacient může úschovu odmítnout, což potvrdí na předloženém písemném prohlášení.

O převzetí osobních věcí, cenností a finančních prostředků do úschovy mu bude vystaven a k odsouhlasení a podpisu předložen příslušný doklad (Potvrzení o úschově). V případě, že pacient není způsobilý podepsat příkazní smlouvu a/nebo potvrzení o úschově z důvodu omezení svéprávnosti, jsou pracovníci nemocnice povinni zajistit bezpečné uložení peněz a cenností do doby, než bude získán podpis opatrovníka. Obdobně se postupuje v případě, že pacient není dle rozhodnutí lékaře způsobilý podepsat tyto dokumenty z důvodu aktuálního zdravotního stavu.

Za vzniklé škody na penězích a cennostech, které nebyly předány do úschovy, nenese nemocnice odpovědnost. Za věci svěřené do úschovy s výjimkou finančních prostředků nemocnice odpovídá pouze do částky 20 000 Kč.

Poskytování zdravotní péče

7. Po dobu pobytu v nemocnici bude o pacienta pečovat tým zdravotnických pracovníků pod vedením primáře oddělení. Je třeba dbát jejich pokynů a rad, aby léčebný pobyt splnil co nejlépe svůj účel. Na všechny zdravotnické pracovníky se pacient může obrátit s důvěrou, neboť smyslem jejich práce je vyvíjet aktivity směřující ke zlepšení zdravotního stavu za současného respektování práv a soukromí.
8. Během pobytu a léčení pacient užívá pouze léky ordinované lékařem. Pokud užívá některé léky pravidelně, je třeba to co nejdříve oznámit personálu. Stejně tak informuje lékaře, pokud chce užívat některé doplňkové preparáty, vitaminy, minerální a rostlinné přípravky apod.
9. Nákup léků v ústavní lékárně je bez vědomí ošetřujícího lékaře nepřípustný.

Režim lůžkových oddělení

10. Respektování soukromí ostatních pacientů je nezbytnou součástí dobrých vztahů na oddělení a pomáhá léčebnému procesu. Pacient by měl respektovat noční klid a nerušit ostatní nadměrným hlukem. Ranní buzení pacientů je individuální, s přihlédnutím k provozu oddělení a probíhá od 6.30 hod. Na některých odděleních je ráno v programu zařazena rozcvička.

Noční klid je v nemocnici stanoven mezi 22.00 – 6.00 hod. Vlastní elektrospotřebiče (např. rádia, MP3 přehrávače, tablety, notebooky aj.) mohou být používány pouze se souhlasem personálu a s ohledem na ostatní nemocné. Výjimky z denního režimu může povolit ošetřující lékař.

11. Běžný úklid, pořádek a čistotu lůžka a nočního stolku a pořádek ve svých věcech si každý pacient provádí a udržuje sám dle pokynů členů ošetrovatelského týmu. Ošetřující personál je oprávněn provádět kontrolu dodržování běžné hygieny a za přítomnosti pacienta (pokud to zdravotní stav zcela neznemožňuje) kontrolu pořádku ve věcech a v nočním stolku.

12. Kouření je dovoleno jen ve vyhrazených prostorech. V odůvodněných případech je lékař oprávněn pacientovi zakázat držení zápalek nebo zapalovače.
13. Během léčby je zakázáno požívat alkohol a omamné návykové látky, či tyto vnášet do nemocnice. Nerespektování tohoto zákazu je porušením léčebného režimu a může být důvodem ukončení hospitalizace.
14. Služby poskytované v nemocnici, které nemají charakter zdravotní péče – holič a pedikúra, jsou k dispozici na vyžádání. Službu si pacient hradí sám.

Stravování

15. Druh stravy a diety určuje lékař dle zdravotního stavu pacienta a je v zájmu pacienta doporučení respektovat. Ošetřující personál je oprávněn kontrolovat množství, kvalitu a nezávadnost potravin, které si pacient nakupuje či získá od návštěv a posoudit i jejich vhodnost dle určené diety. Potraviny, jejichž požitím by mohlo dojít k ohrožení zdraví pacienta, je personál oprávněn přiměřeným způsobem vyřadit.
16. Strava se na oddělení podává ve společné jídelně u stolu, pokud to zdravotní stav pacienta dovolí. Ležícím pacientům je strava podávána u lůžka s podporou ošetřovatelského personálu. Doba podávání stravy je určena následovně:

snídaně	7.30 – 8.00 hod.
oběd	11.30 – 12.30 hod.
večeře	17.00 – 17.30 hod.
2. večeře diabetiků	21.00 hod.

V odůvodněných případech může lékař rozhodnout v rámci individuálního léčebného plánu o jiném stravovacím režimu.

Kontakt s okolím, vycházky, telefony, wifi, návštěvy

17. Vycházky v areálu nemocnice povoluje ošetřující lékař, jakmile tomu nebrání vážné zdravotní důvody. Probíhají dle charakteru oddělení a terapeutického programu, obvykle v době:

pondělí až pátek	13.00 – 19.00 hod.
sobota, neděle a svátky	9.00 – 11.00 hod. a 13.00 – 19.00 hod.

Během vycházky může pacient využít areálu parku včetně sportovního vybavení, Klubu pacientů a kantýny. Pacienti nesmí poškozovat zařízení nemocnice, jsou povinni udržovat pořádek a čistotu, respektují dobu vycházek a v případě, že není výslovně stanoveno jinak, neopouštějí areál nemocnice.

Lékař může na základě posouzení zdravotního stavu a individuálních potřeb pacienta povolit vycházky mimo areál nemocnice; je taktéž oprávněn vystavit jedenkrát za 14 dní propustku, zpravidla na sobotu a neděli.

Zdravotnický personál je oprávněn kontrolovat věci, které jsou vnášeny návštěvou nebo pacientem a ty, které jsou vynášeny při opouštění oddělení.

18. Používání mobilních telefonů je povoleno na vlastní odpovědnost pacienta. Omezení používání vlastního telefonu, o kterém rozhodne ošetřující lékař na základě individuálního posouzení zdravotního stavu, může být v určitých případech dáno léčebnými důvody nebo právy ostatních osob. Ošetřující lékař může pacientovi výjimečně povolit hovor i z telefonu na oddělení, nesmí tím však být rušen provoz pracoviště.

Nabíjení mobilních telefonů probíhá na sesterně v určený čas. Pacient si může nabíjet telefon na pokoji pouze v případě, že má krátkou nabíječku (cca 10 cm).

19. V nemocnici je zajištěna dostupnost internetu prostřednictvím wifi sítě a umožnění počítačového přístupu k vyřízení nutných osobních záležitostí.
20. Návštěvy jsou v nemocnici povoleny dle charakteru a provozních možností oddělení, probíhají obvykle v době:

pondělí až pátek	13.00 – 19.00 hod.
sobota, neděle a svátky	9.00 – 11.00 hod. a 13.00 – 19.00 hod.

Výjimky může povolit ošetřující lékař, který je rovněž oprávněn ze závažných důvodů návštěvy u pacienta i omezit či zrušit.

Pokud to umožňuje zdravotní stav, konají se návštěvy přednostně v areálu PNJ nebo v Klubu pacientů. Na oddělení probíhají ve vyhrazených místnostech, u pacientů upoutaných na lůžko jsou možné i na pokojích. Návštěvy na oddělení se hlásí bezprostředně po příchodu a při odchodu z oddělení sestře.

Návštěvy dětí do patnácti let jsou v celém areálu nemocnice podmíněny doprovodem a nepřetržitým dozorem dospělé osoby. Čas a způsob návštěvy na oddělení stanoví ošetřující lékař po dohodě s rodičem dítěte.

Nemocnice je oprávněna ze závažných důvodů (epidemiologické situace) návštěvy pacientů dočasně omezit/zakázat. V době omezení/zákazu návštěv mohou být prostřednictvím vrátnice nemocnice předávány pacientům balíčky označené nezbytnými identifikačními údaji (jméno, příjmení, oddělení).

Návštěvy jsou povinny dodržovat v areálu nemocnice Návštěvní řád.

Přítomnost zákonného zástupce

21. Následující úprava vychází ze zákona a z Metodického pokynu Ministerstva zdravotnictví k přítomnosti zákonných zástupců a osob blízkých u dětí při poskytování zdravotních služeb.

Nezletilý pacient nebo pacient s omezenou svéprávností, který není způsobilý posoudit poskytnutí zdravotních služeb (dále označování společně jen jako „nezletilý“), má na základě zákona o zdravotních službách právo na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, pěstouna nebo jiné osoby, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen, je-li nezletilou osobou, anebo osoby blízké (dále společně označování jen jako „zákonný zástupce“), pokud:

- je to v souladu s tímto vnitřním řádem PNJ,
- nenaruší přítomnost těchto osob poskytování zdravotních služeb a nezasahuje přítomnost těchto osob nepřiměřeně do práv jiných pacientů,
- to umožňuje vybavení zdravotnického zařízení a
- výkon takového práva není vyloučen nebo omezen zákonem o zdravotních službách, jiným právním předpisem nebo soudním či správním rozhodnutím.
- Zdravotnický personál informuje nezletilého i zákonného zástupce o právu na přítomnost zákonného zástupce a o podmínkách, při kterých je schopen toto právo zajistit, a to případně i odkazem na tento vnitřní řád.

Poskytování psychiatrické péče má svá specifika, z nichž vyplývá, že přítomnost zákonného zástupce může mít významný vliv na chování a prožívání pacienta.

Současně může být jeho přítomností ovlivněno právo ostatních pacientů na soukromí nebo na poskytování péče na náležitě odborné úrovni. S ohledem na výše uvedené, a s ohledem na vnitřní vybavení PNJ, nemůže být zákonný zástupce přítomen zejména:

na skupinových terapeutických aktivitách,

v době nočního klidu, tj. od 22 do 06 hod.

pokud se projevuje agresivně či násilně nebo jeví známky intoxikace či infekčního onemocnění,

v případě podezření, že je nezletilý zákonným zástupcem zneužíván nebo týrán, popřípadě, že je touto osobou ohrožován jeho zdravý vývoj.

Při posuzování vhodnosti přítomnosti zákonného zástupce je s ohledem na rozumovou a volní vyspělost a aktuální zdravotní stav respektován názor a přání nezletilého pacienta. Lékař, příp. jiný pověřený zdravotnický pracovník, je oprávněn ze závažných důvodů rozhodnout, že přítomnost zákonného zástupce při poskytování zdravotních služeb omezí, případně nepřipustí. O svém rozhodnutí informuje nezletilého i zákonného zástupce. V situacích, kdy s omezením přítomnosti u nezletilého zákonný zástupce nesouhlasí, zaznamená lékař nebo pověřený zdravotnický pracovník důvody svého rozhodnutí do zdravotnické dokumentace příslušného pacienta.

Zákonný zástupce má povinnost respektovat pokyny zdravotnického personálu a chovat se tak, aby jeho přítomnost nenarušovala práva ostatních pacientů a poskytování zdravotní péče. Po příchodu a při odchodu z oddělení se hlásí sestře. Dodržuje epidemiologická opatření v případě, že jsou nařízena.

Zákonný zástupce je povinen uhradit prokazatelně vynaložené náklady, které v souvislosti s jeho přítomností nemocnici vzniknou, a to podle ceníku, resp. předpisu, který je za tím účelem vydán. O výši nákladů musí být zákonný zástupce předem informován.

Informace o umístění bezpečnostních kamer

22. Na některých odděleních PN Jihlava jsou v zájmu zajištění bezpečnosti umístěny kamery, kterými jsou monitorovány části oddělení. Místa, kde je kamerový systém instalován, jsou viditelně označena, k zobrazovaným skutečnostem nemají přístup nepovolané osoby, obraz není přenášen mimo oddělení a není pořizován žádný záznam. Kamerami nikdy nejsou sledovány prostory koupelen a toalet.

Pořizování fotografií a videa

23. V areálu je zakázáno fotografování a natáčení bez výslovného souhlasu přítomných osob. Na oddělení je bez povolení ošetřujícího lékaře fotografování a natáčení zcela zakázáno.

Věcné poštovní zásilky

24. Nemocnice přijímá zásilky doručené pacientům v době jejich hospitalizace a zajišťuje jejich řádné předání. Doručené zásilky přebírá pracovnice podatelny a vede o nich jednotnou evidenci. Pacient je povinen předem oznámit staniční sestře, že si objednal doručení zásilky. Všeobecná sestra nebo jiný pověřený pracovník jsou oprávněni kontrolovat obsah zásilky při jejím převzetí pacientem. V případě, že by zásilka obsahovala ostré předměty, alkohol, léky nebo jiné návykové látky, jsou také oprávněni tyto zadržet a uschovat je do doby ukončení pacientovy hospitalizace.

Poučení nemocného a informace o zdravotním stavu

25. Lékař je povinen poučit vhodným způsobem pacienta, popř. členy jeho rodiny o povaze onemocnění a o potřebných výkonech tak, aby se mohli stát aktivními spolupracovníky při poskytování léčebné péče. Pacient má právo na poskytnutí veškerých informací shromážděných ve zdravotnické dokumentaci o jeho osobě, ne o osobách jiných. Za osoby mladší 18 let nebo omezené ve svéprávnosti mají právo na informace jejich zákonní zástupci.
26. Informace o zdravotním stavu pacientů podává primář nebo ošetřující lékař pouze osobám, které pacient určí. Informace poskytuje v pracovní době, zpravidla osobně, telefonicky pouze po identifikaci protistrany smluveným heslem, nebo pokud si je jist totožností volajícího. Při podávání informací jsou respektovány zásady povinné mlčenlivosti, stanovené zákonem.
27. V nemocnici pracují zdravotně sociální pracovníce, které pacient může kontaktovat prostřednictvím sestry na oddělení. Pracovnice podají potřebné sociální informace a mohou pomoci v řešení sociálních problémů, zejména těch, které vznikly v souvislosti s pacientovým onemocněním. Zdravotně sociální pracovníce informují pacienta o možnostech využití následné péče, pečovatelské služby a možnosti umístění v sociálních zařízeních a domovech pro seniory.

Dříve vyslovené přání

28. Pokud pacient projevil podle zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách tzv. dříve vyslovené přání (souhlas či nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb pro případ, že nebude schopen takový úkon později učinit), bude v našem zdravotnickém zařízení respektováno za předpokladu, že jej pacient nebo osoby jemu blízké dodaly v písemné formě s úředně ověřeným podpisem. Dříve vyslovené přání může být učiněno i při přijetí do nemocnice nebo v průběhu hospitalizace. Podrobné informace o postupu jsou uvedeny v samostatném dokumentu Dříve vyslovené přání umístěném na nástěnce oddělení a na webových stránkách nemocnice.

Duchovní služby

29. V nemocnici se nachází kaple římsko-katolické církve v pavilonu č. 9. V pondělí až v pátek probíhají adorace od 14.00 – 15.00 hod., v sobotu od 14.00 hod. se koná mše svatá. Návštěva duchovního na oddělení je možná na přání pacienta nebo na přání rodinných příslušníků po domluvě s ošetřujícím personálem.

Přítomnost psa se speciálním výcvikem

30. Pacient se smyslovým nebo tělesným postižením, který využívá vodícího psa nebo asistenčního psa, má právo (s ohledem na svůj zdravotní stav) na doprovod a přítomnost tohoto psa u sebe při hospitalizaci v Psychiatrické nemocnici Jihlava. Podmínkou je, že pacient musí být schopen zajistit běžnou péči o psa, a to buď sám, nebo prostřednictvím jiné další osoby a příslušné oddělení má vhodný prostor pro držení takového psa. Přítomnost psa na oddělení schvaluje ošetřující lékař.

Sportovní, kulturní a pracovní aktivity

31. Součástí léčby jsou kulturní, sportovní a osvětové aktivity, výtvarné činnosti v arteterapii a v keramické dílně, hipoterapie a ergoterapie. S nabídkou akcí je pacient pravidelně seznamován.

Parkování pacientů v areálu nemocnice

- 32.** Parkování motorových vozidel hospitalizovaných pacientů v areálu nemocnice není z kapacitních důvodů možné. V případě nerespektování tohoto omezení hrozí odtažení vozidla.

Podněty a stížnosti

- 33.** Pacientova spokojenost je společným zájmem zaměstnanců nemocnice, ošetřující personál je připraven vyjít vstříc a učinit dostupná opatření ke zpříjemnění pobytu pacienta i k odstranění případných nedostatků. Mnohé připomínky či nespokojenost často vznikají nedorozuměním či chybným pochopením situace a lze je vyřešit bezprostředním společným jednáním.
- 34.** Případná přání, podněty a stížnosti může pacient sdělit staniční sestře, ošetřujícímu lékaři, či primáři oddělení. Písemné připomínky nebo stížnosti lze vhodit do označené schránky, která se nachází na každém oddělení. Schránky pravidelně vybírají vrchní sestry, které na oddělení nepracují a podněty řeší podle závažnosti.
- 35.** Vyřizováním stížností a podnětů, které nejsou vyřešeny přímo na oddělení, je pověřen Tým nemocničního ombudsmana. Pracuje ve složení manažer/ka kvality, právník a osoba se zkušeností s duševním onemocněním a/nebo hospitalizací na psychiatrii.
- 36.** Stížnost proti postupu nemocnice při poskytování zdravotních služeb nebo proti činnostem souvisejícím se zdravotními službami může podat pacient, zákonný zástupce pacienta, osoba blízká v případě, že pacient tak nemůže učinit s ohledem na svůj zdravotní stav, event. osoba zmocněná pacientem.
- 37.** Podrobné informace o postupu pro podání stížnosti jsou uvedeny v samostatném dokumentu Vyřizování stížností umístěném na nástěnce oddělení a na webových stránkách nemocnice.

V Jihlavě dne 7. 9. 2023

.....
MUDr. Dagmar Dvořáková
ředitelka Psychiatrické nemocnice Jihlava